

San Paisios Aghiorita: “Gli anni che stiamo attraversando sono molto difficili e molto pericolosi, ma alla fine Cristo prevarrà.”

Fonte: Discorsi A' – Con dolore e amore / San Paisio il Santo Asceta – Souroti. Salonicco, Eremo Monastico “San Giovanni Evangelista il Teologo”, 1998. – p. 194

La maggior parte del mondo del nostro tempo è istruita mondanamente e corre a una velocità mondana. Ma poiché manca il timore di Dio – *“il timore del Signore è l’inizio della sapienza”* – manca il freno, e con la velocità, senza freno, si finisce su un dirupo. Le persone sono molto turbate e la maggior parte di loro è molto stordita. Hanno perso l’orientamento. A poco a poco si stanno dirigendo verso l’incapacità di controllarsi. Se coloro che vengono al Monte Athos sono così confusi, così sconcertati, con così tanta ansia, pensate come saranno gli altri che sono lontani da Dio, dalla Chiesa!

E vedete in tutti gli Stati una tempesta, una grande vertigine! Il povero mondo – che Dio ci metta la mano! – sta ribollendo come una pentola a pressione. E come se la cavano i grandi! Cucinano, cucinano, buttano tutto nella pentola a pressione e ora la pentola sibila! La valvola verrà aperta tra poco! Ho detto a qualcuno che aveva una posizione elevata: *“Perché non fai attenzione a queste cose? Cosa succederà?”* *“Mio padre, mi dice, all’inizio il male era come un po’ di neve, ora è diventato una valanga. Solo un miracolo può aiutare”*. Ma anche il modo con cui alcune persone provano a sistemare la situazione, rende la valanga del male più grande.

Invece di prendere certe misure per l'istruzione, ecc., la peggiorano. Non pensano a come disperdere questa valanga, ma a renderla più grande. Vedete, la neve all'inizio è poca. Se rotola a valle diventa un grumo. La palla, man mano che raccoglie neve, legna, pietre, ecc., diventa sempre più grande, fino a trasformarsi in una vera e propria valanga. Così, a poco a poco, il male è diventato una valanga e sta rotolando, ora ha bisogno di una bomba per disciogliersi.

– Hai timori, Anziano?

– Ah, perché la mia barba è diventata bianca prematuramente? Soffro due volte, una volta, quando prevedo una situazione e grido, per prevenire un male che sta per accadere, e una volta, quando non prestano attenzione – forse non per disprezzo – e un evento si verifica e con lui il male e solo dopo chiedono il mio sostegno. Ora capisco cosa hanno sofferto i Profeti. I Profeti erano Martiri, i più grandi! Martiri più grandi di tutti i Martiri, nonostante il fatto che non tutti siano morti da martire. Perché i Martiri hanno sofferto per un breve periodo, mentre i Profeti hanno visto una situazione e hanno sofferto per molto tempo. Hanno gridato e gli altri hanno sofferto comunque il loro destino. E quando è giunto il momento e l'ira di Dio è venuta a causa loro, si sono addolorati con loro. Ma almeno allora, quello era il limite della mente umana. Hanno abbandonato Dio e adorato gli idoli. Oggi, quando capiscono, questa è la più grande idolatria.

Non ci siamo resi conto che il diavolo si è proposto di distruggere le creature di Dio. Si è proposto di distruggere il mondo. È diventato furioso perché il giusto timore ha iniziato a entrare nel mondo. È molto furioso perché sa che la sua azione si è depotenziata. Ora si comporta come un criminale che, quando viene circondato, dice: "Non ho salvezza! Mi prenderanno!" e cerca di colpire tutto. O come i soldati che, in tempo di guerra, quando finiscono le munizioni, tirano fuori la lancia o la spada e si lanciano e accada quel che accada. Ti dice: "Siamo perduti a prescindere,

uccidiamo quanti più possiamo". Il mondo sta bruciando! Capisci? Ci sono state molte tentazioni. Il diavolo ha appiccato un tale incendio che, anche se tutti i pompieri si riunissero, non potrebbero fare nulla, le persone sono costrette a rivolgersi a Dio e a implorarlo di mandare una forte pioggia per spegnerlo. Così anche per il fuoco spirituale che il diavolo ha acceso, basta la preghiera affinché Dio ci aiuti.

Il mondo intero sta diventando un caos. Un'instabilità generale! Non è come dire: "Una finestra in una casa è un po' rotta o qualcosa del genere, lascia che la ripari". Tutta la casa è instabile. È diventata come un paese in rovina. La situazione non è più sotto controllo. Solo dall'alto, è possibile l'azione di Dio. Ora tocca a Dio lavorare con un cacciavite, con carezze, con uno scalpello, per riparare. Il mondo ha una ferita che si sta infettando e ha bisogno di essere tolta, ma non è ancora completamente matura. Il male sta per maturare, come allora in Gerico, che doveva essere purificato.

originale greco:

Εισαγωγικά από λόγους του Γέροντα

«Τα χρόνια που περνούμε είναι πολύ δύσκολα και πολύ επικίνδυνα, αλλά τελικά θα νικήση ο Χριστός».

Ο περισσότερος κόσμος της εποχής μας είναι μορφωμένος κοσμικά και τρέχει με την κοσμική μεγάλη ταχύτητα. Επειδή όμως του λείπει ο φόβος του Θεού – «*αρχή σοφίας φόβος Κυρίου*» –, λείπει το φρένο, και με ταχύτητα, χωρίς φρένο, καταλήγει σε γκρεμό. Οι άνθρωποι είναι πολύ προβληματισμένοι και οι περισσότεροι πολύ ζαλισμένοι. Έχουν χάσει τον προσανατολισμό τους. Σιγά-σιγά κατευθύνονται προς το να μην μπορούν να ελέγχουν τον εαυτό τους. Αν αυτοί που έρχονται στο Άγιον Όρος είναι τόσο

πολύ συγχυσμένοι, τόσο μπερδεμένοι, με τόσο άγχος, σκεφθήτε οι άλλοι που είναι μακριά από τον Θεό, από την Εκκλησία, πώς θα είναι!

Και βλέπεις σε όλα τα κράτη φουρτούνα, ζάλη μεγάλη! Ο καημένος ο κόσμος –ο Θεός να βάλει το χέρι Του! – βράζει σαν την χύτρα ταχύτητος. Και οι μεγάλοι πώς τα φέρνουν! Μαγειρεύουν-μαγειρεύουν, τα ρίχνουν όλα στην χύτρα ταχύτητος και σφυρίζει τώρα η χύτρα! Θα πεταχθή σε λίγο η βαλβίδα! Είπα σε κάποιον που είχε μία μεγάλη θέση: «Γιατί μερικά πράγματα δεν τα προσέχετε; Τί θα γίνει;». «Πάτερ μου, μου λέει, λίγο χιόνι ήταν πρώτα το κακό, τώρα έχει γίνει ολόκληρη χιονοστιβάδα. Μόνο ένα θαύμα μπορεί να βοηθήσει». Αλλά και με τον τρόπο που πηγαίνουν μερικοί να βοηθήσουν την κατάσταση, κάνουν μεγαλύτερη την χιονοστιβάδα του κακού. Αντί να λάβουν ορισμένα μέτρα για την παιδεία κ.λπ., κάνουν χειρότερα. Δεν κοιτάζουν πώς να διαλύσουν αυτήν την χιονοστιβάδα, αλλά την κάνουν μεγαλύτερη. Βλέπεις, το χιονάκι είναι λίγο στην αρχή. Αν κυλήσει στον κατήφορο, γίνεται ένας σβώλος. Ο σβώλος, καθώς μαζεύει και άλλο χιόνι, ξύλα, πέτρες κ.λπ., γίνεται σιγά-σιγά μεγαλύτερος-μεγαλύτερος, και τελικά γίνεται ολόκληρη χιονοστιβάδα. Έτσι και το κακό λίγο-λίγο έχει γίνει πια χιονοστιβάδα και κυλάει, τώρα θέλει βόμβα για να σπάσει.

– Αγωνιάτε, Γέροντα;

– Άχ, τί άσπρισαν τα γένια μου πρόωρα; Εγώ πονάω δυο φορές, μία, όταν προβλέπω μία κατάσταση και φωνάζω, για να προλάβουμε ένα κακό που πρόκειται να γίνη, και μία, όταν δεν δίνουν σημασία – ίσως όχι από περιφρόνηση –, και συμβαίνει μετά το κακό και μου ζητούν τότε την συμπαράστασή μου. Τώρα καταλαβαίνω τί τραβούσαν οι Προφήτες. Μεγαλύτεροι Μάρτυρες ήταν οι Προφήτες! Πιό μεγάλοι Μάρτυρες από όλους τους Μάρτυρες, παρ' όλου που δεν πέθαναν όλοι με μαρτυρικό θάνατο. Γιατί οι Μάρτυρες για λίγο υπέφεραν, ενώ οι Προφήτες έβλεπαν μία κατάσταση και υπέφεραν συνέχεια. Φώναζαν-φώναζαν, και οι άλλοι τον χαβά τους. Και όταν έφθανε η ώρα και ερχόταν η οργή του Θεού εξ αιτίας τους, βασανίζονταν και εκείνοι μαζί τους.

Τουλάχιστον όμως τότε τόσο έφθανε το μυαλό των ανθρώπων. Άφηναν τον θεό και προσκυνούσαν τα είδωλα. Σήμερα που καταλαβαίνουν, είναι η μεγαλύτερη ειδωλολατρία.

Δεν έχουμε συνειδητοποιήσει ότι ο διάβολος βάλθηκε να καταστρέψει τα πλάσματα του θεού. Έχει κάνει παγοινιά, να καταστρέψει τον κόσμο. Λύσσαξε, γιατί άρχισε να μπαίνει στον κόσμο η καλή ανησυχία. Είναι πολύ αγριεμένος, γιατί γνωρίζει ότι είναι λίγη η δράση του. Τώρα κάνει όπως ένας εγκληματίας πού, όταν τον κυκλώνουν, λέει: «Δεν έχω σωτηρία! Θα με πιάσουν!». και τα κάνει όλα γυαλιά-καρφιά. Ή όπως οι στρατιώτες, που εν καιρώ πολέμου, όταν τελειώσουν τα πυρομαχικά, βγάζουν την λόγχη ή το σπαθί και ρίχνονται και ό,τι γίνει. Σού λέει: «Έτσι κι αλλιώς χαμένοι είμαστε, ας σκοτώσουμε όσο πιο πολλούς μπορούμε». Ο κόσμος καίγεται! Το καταλαβαίνετε; Έπεσε πολύς πειρασμός. Τέτοια πυρκαγιά έχει βάλει ο διάβολος, που ούτε όλοι οι πυροσβέστες αν μαζευθούν, δεν μπορούν να κάνουν τίποτε, αναγκάζονται οι άνθρωποι να στραφούν στον θεό και να Τον παρακαλέσουν να ρίξη μία βροχή γερή, για να σβήσει. Έτσι και για την πνευματική πυρκαγιά που άναψε ο διάβολος, μόνον προσευχή χρειάζεται, για να βοηθήσει ο θεός.

Όλος ο κόσμος πάει να γίνη μία περίπτωση. Γενικό ξεχαρβάλωμα! Δεν είναι να πής: «Σ'ένα σπίτι χάλασε λίγο το παράθυρο ή κάτι άλλο, ας το διορθώσω». Όλο το σπίτι είναι ξεχαρβαλωμένο. Έχει γίνει χαλασμένο χωριό. Δεν ελέγχεται πια η κατάσταση. Μόνον από πάνω, ό,τι κάνει ο θεός. Τώρα είναι να δουλεύη ο θεός με το κατσαβίδι, με χάρδια, με σκαμπίλια, να το διορθώσει. Μία πληγή έχει ο κόσμος που κιτρίνισε και θέλει σπάσιμο, αλλά ακόμη δεν ωρίμασε καλά. Πάει να ωριμάσει το κακό, όπως τότε στην Ιεριχώ⁴ που ήταν για απολύμανση.